

מתווים לתוכניות משותפות של מוסדות להשכלה גבוהה בארץ ומוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל (ועדת צאנג) -

החלטת המועצה 5.3.2013

בישיבתה ביום כ"ג באדר תשע"ג (5.3.2013), אימצה המועצה להשכלה גבוהה את המלצת ועדת המשנה העליונה להכרה, הסמכה ורישוי והחליטה כלהלן:

1. להודות לוועדה ברשותו של פרופ' ישראל צאנג על עבודתה ועל הדו"ח שהגישה.
2. לאמץ את המלצות הוועדה בדבר מתווים אקדמיים לתוכניות לשיתופי פעולה בין מוסדות להשכלה גבוהה מהארץ ומחו"ל, בשינויים כלהלן:
  - א. מסמך זה חל על כל תוכניות הלימודים המשותפות של מוסדות להשכלה גבוהה בארץ עם מוסדות להשכלה גבוהה מחו"ל.
  - ב. המונח "תואר משותף" יציין להלן תואר אחד משותף משני מוסדות להשכלה גבוהה, אחד ישראלי והשני זר, המזכה את בוגריו ככלל בתעודה אחת משותפת עליה יצוינו שני המוסדות גם יחד. קיימת אפשרות לתואר משותף שיזכה את בוגריו בשתי תעודות נפרדות, אחת מכל מוסד, שתוענקה עבור אותה תוכנית לימודים ותואר. במקרה זה, שם התוכנית והתואר יהיו זהים בשתי התעודות. המיקום הגיאוגרפי שבו נלמדו הקורסים והעובדה כי התוכנית היא משותפת, יופיעו במפורט על גבי גיליון הציונים.
  - ג. תוכנית לימודים המשותפת ליותר משני מוסדות, מהם אחד לפחות ישראלי, תקרא "תוכנית לתואר מרובה". על בקשות לתוכנית לתואר מרובה, יחולו הכללים המפורטים במסמך זה בשינויים המחויבים. הוועדה מבקשת להדגיש כי הכללים הקיימים היום במערכת, כמו החופש שיש למוסדות בישראל להכיר לסטודנט באופן פרטני בלימודים המתקיימים במסגרות אקדמיות אחרות, יכולים להיות מיושמים גם במסגרת זאת.
  - ד. על מנת לפתוח ולקיים תוכנית משותפת עם מוסד להשכלה גבוהה מחו"ל, על המוסדות להשכלה גבוהה בישראל להגיש למ"ג בקשה לאישור, וזאת בהתייחס לכל רמות התואר.
  - ה. על שני המוסדות להשכלה גבוהה, השותפים לתוכנית, להיות מוכרים בארצם כמוסדות להשכלה גבוהה ע"י החוק והגופים הממלכתיים המסמיכים. לכל אחד משני המוסדות להשכלה גבוהה, בנפרד, יש הסמכה מהגוף המסמך בארצו, להעניק תואר אקדמי עצמאי מוכר בתוכנית המבוקשת.
  - ו. על כל אחד מהמוסדות השותפים לספק לפחות 40% מהקוריקולום של התוכנית באמצעות מרצים מהסגל הקבוע של המוסד, לרבות כאלה המלמדים גם בתוכניות לימודים אחרות במוסד, שאינן משותפות.
  - ז. הסטודנטים בתוכנית ילמדו לפחות סמסטר אחד בכל אחד מהמוסדות להשכלה גבוהה המשתתפים בתוכנית, תוך נוכחות פיזית בקמפוס המוסד בארצו. את הסמסטר ניתן לקיים באופן מרוכז במשך זמן שלא יקטן מ-5 שבועות. עם זאת, היקף הלימודים בזמן הנוכחות במוסד השותף אינו חייב להגיע למכסת 40% שבסעיף ח'. ניתן יהיה להשלים מכסה זו באמצעות קורסים שיועברו על ידי מרצים של מוסד אחד, במוסד השני.
  - ח. על מנת להבטיח שותפות אמיתית בין המוסדות, על המוסדות המגישים את הבקשה לתואר משותף או כפול לעגן את השותפות ביניהם באמצעות הסכם שטיטה שלו תוגש לאישור ות"ת ומל"ג כחלק ממסמכי ההגשה.
  - ט. תוכנית הלימודים תהיה פתוחה לכל הסטודנטים בישראל שיעמדו בתנאי הקבלה והמסגרת של התוכנית. כמו כן, כל אחד מהמוסדות השותפים יפרסם את דבר התוכנית בידיעון או אתר האינטרנט של המוסד ויאפשר רישום לתוכנית המשותפת. אין באמור לעיל כדי לפגוע בתוכניות שקהל היעד המרכזי שלהן הוא ישראלי.

- י. באשר לשותף הישראלי, תנאי הקבלה בתוכנית לתואר המשותף יהיו זהים ובכל מקרה לא נמוכים מתנאי הקבלה הקיימים בתוכנית העצמאית המקורית המאושרת ע"י המל"ג.
- יא. שני המוסדות יקיימו מנגנונים אקדמיים משותפים לבנייה, הפעלה ופיקוח על תוכנית הלימודים המשותפת. מנגנונים אלה יכללו, בין היתר, כינון ועדת היגוי משותפת ומינוי ראש תוכנית מטעם כל אחד מהמוסדות המשתתפים, ואלה יוצגו במסגרת הבקשה לאישור מל"ג.
- יב. בתוכנית לימודים לתואר משותף, בתחומים הכוללים הכשרה מעשית בגוף תוכנית הלימודים, יהיה על המוסדות להבטיח כי תינתן אפשרות לסטודנטים לבצע את ההכשרה המעשית באופן שיאפשר להם לעסוק בתחום בארצם. יש לציין כי יתכן שאישור תוכניות לימודים מסוג זה טעון אישורים נוספים מהגופים הרלוונטיים לתחום העיסוק. בנוסף, במקרה של בקשה לפתיחת תוכנית לימודים משותפת, הכוללת הכשרה מעשית בתחומים בהם ההכשרה המעשית מהווה משאב לאומי מוגבל, יהיה אישור התוכנית כפוף גם לבחינה תכנונית פרטנית של הרגולטורים לעניין סדר העדיפות בשימוש במשאב זה.
- יג. במקרים חריגים ומנימוקים מיוחדים תתאפשר הגשת בקשה עם תוכנית החורגת באופן חלקי מהכללים האמורים לעיל, ובלבד שתהיה לכך הצדקה מיוחדת, כפי שיוסבר בבקשה, ומבלי לפגוע באופן כללי במתווה הנזכר לעיל.
- יד. התוכנית מחייבת אישור ות"ת (תכנוני ותקציבי) ומל"ג, כמקובל לגבי כל תוכנית לימודים אקדמית.

אופן הגשת הבקשה:

על המוסד הישראלי להגיש בקשה מפורטת לפתיחת תוכנית הלימודים לתואר משותף, הכוללת את כל הפרטים הנדרשים, בהנחיות מל"ג וות"ת, להגשת תוכנית לימודים חדשה. בנוסף, על הבקשה לכלול את הפרטים הבאים:

- א. אסמכתאות המעידות על הכרה במוסד להשכלה גבוהה מחו"ל המשתתף בתוכנית ועל הסמכתו להעניק את התואר המבוקש (למשל, תעודות מהרשויות הרלוונטיות בחו"ל).
- ב. אסמכתאות לגבי האיכות האקדמית של המוסד השותף והתוכנית השותפה בפרט (דרוגים, חברי סגל בולטים, חזון ויעדים, תוכנית הלימודים, סטודנטים, הוראה ולמידה, מחקר, תשתיות).
- ג. רצינות התוכנית הכוללת הצהרת כוונות, ובפרט, ציון הערך המוסף הכרוך בשותפות שמבקש המוסד הישראלי ליצור עם המוסד מחו"ל.
- ד. פירוט תנאי המועמדות והקבלה לתוכנית, תוך השוואתם לאלה של כל אחת מהתוכניות המקוריות שבכל אחד מהמוסדות, ופירוט ההבדלים ביניהם. תנאי המועמדות והקבלה ידווחו גם בנוסח שיפורסם בידיעון המוסד השותף בחו"ל באנגלית (או בשפה זרה אחרת הרלוונטית לתוכנית).
- ה. פירוט עמידת התוכנית בתנאים המפורטים דלעיל.
- ו. פירוט הסגל שילמד בתוכנית גם במוסד בחו"ל, כמקובל לגבי תוכניות בישראל.
- ז. יש לצרף את טיוטות הסכמי ההתקשרות בין שני המוסדות, לרבות ההסדרים הכספיים.
- ח. שפת ההוראה.
- ט. במידה שמדובר בתוכנית לימודים קיימת, יש לפרט את השינויים שחלו בתוכנית ביחס לתוכנית המקורית שאושרה על ידי המל"ג.
3. לאחר בדיקת עמידה בקווים המנחים שפורטו לעיל, תירשם הבקשה ותועבר לבדיקה, בהתאם לנוהלי מל"ג.
4. ככל שמדובר בתוכנית הקיימת במוסד ופועלת בו, ממליצה הוועדה למל"ג לקחת זאת בחשבון ולהתאים את תהליך בדיקת התוכנית ואת לוח הזמנים לעובדה זאת.
5. בדיקת התוכנית תוודא, בין היתר, כי הכללים דלעיל נשמרים. במיוחד, תיבחנה האיכויות היחסיות של התוכניות המשתתפות על פי הנקודות הבאות: האם יש הצדקה ותשתית אקדמית לתואר המשותף או כפול בתחום הנידון; האם ההתאמות, שנעשו בתוכנית המקורית לצרכי התוכנית המשותפת, אינן גורעות מאיכותה של תוכנית הלימודים המקורית, אשר אושרה לאותו מוסד בעבר; האם תכני הליבה בתחום הלימודים המבוקש נכללים בתוכנית.
6. מוסדות להשכלה גבוהה המקיימים כיום, תוכניות לימודים משותפות עם מוסדות מוכרים מחו"ל, לרבות כאלו שבסופן מעונקות שתי תעודות, יתאימו את התוכנית לתנאים שבסעיף 1, וזאת החל ממחזורי הסטודנטים

שיחלו לימודיהם בשנה"ל תשע"ד. מוסדות שלא קבלו אישור מלי"ג לתוכניות כאמור, יגישו בקשה בהתאם לאמור, לא יאוחר מסוף ספטמבר 2013."